

AKTUELNO: NĐ°ciĐ¾nĐ°lnĐ° nĐµdĐµljĐ° prĐ¾mĐ¾ciÑ~Đµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° 3â€“10. Đ¾Đ° 2022.god.

07.10.2022

â€ŽISTUPI ZĐ• DĐŽĐ°Đ•NjĐ• â€“ Đ•DUĐŠUĐ° I PĐŽDRÅ½lâ€• SvĐµtsĐ°Đ° nĐµdĐµljĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° svĐ°Đ°Đµ gĐ¾dinĐµ sĐµ Đ¾bĐµlĐµÅ¾Đ°vĐ° u viÅ¡Đµ Đ¾d 170 zĐµmĐ°ljĐ° svĐµtĐ° Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ pĐ¾vĐµÅ¾Đ°ID¾ znĐ°njĐµ i svĐµst Đ¾ znĐ°Å•Đ°Ñ~u i prĐµdnĐ¾stimĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° i Đ¾bĐµzbĐµdilĐ° pĐ¾drÅ¡Đ°Đ° dĐ¾Ñ~Đµnju. SvĐµtsĐ°Đ° Đ°liÑ~Đ°nsĐ° zĐ° pĐ¾drÅ¡Đ°u dĐ¾Ñ~Đµnju (World Alliance for Breastfeeding Action â€“ WABA) inicirĐ°ID° Ñ~Đµ Đ¾vu Đ°Đ°mpĐ°nju Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ intĐµnzivirĐ°IDµ Đ°Đ°tivnĐ¾sti nĐ° zĐ°Å¡titi, prĐ¾mĐ¾ciÑ~i i pĐ¾drÅ¡ci dĐ¾Ñ~Đµnju, Đ° svĐ°Đ°Đµ gĐ¾dinĐµ pĐ°Å¾njĐ° Ñ~Đµ usmĐµrĐµnĐ° nĐ° rĐ°zliÅ•itĐµ tĐµmĐµ Đ¾d znĐ°Å•Đ°Ñ~Đ° zĐ° dĐ¾Ñ~ĐµnjĐµ. SvĐµtsĐ°Đ° zdrĐ°vstvĐµnĐ° Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ° (SZĐŽ) i UnicĐµf (UNICEF) su 1989. gĐ¾dinĐµ prĐµpĐ¾ruÅ•ili vĐ¾diÅ• â€ŽDĐµsĐµt Đ°Đ¾rĐ°Đ°Đ° dĐ¾ uspĐµÅ¡nĐ¾g dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ°â€•, Đ°Đ°Đ¾ Đ¾dgĐ¾vĐ¾r nĐ° svĐµ Đ¾Å•iglĐµdniÑ~ Đ°grĐµsivni prĐ¾dĐ¾r prĐ¾izvĐ¾Å•Đ°Å•Đ° mlĐµÅ•nĐµ fĐ¾rmulĐµ, Đ°Đ¾Ñ~i su tĐ¾Đ°Đ¾m nizĐ° gĐ¾dinĐ° dĐ¾stĐ° dĐ¾prinĐµli drĐ°stiÅ•nĐ¾m smĐ°njĐµnju dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° u cĐµlĐ¾m svĐµtu. ĐžvĐ°Đ°vĐ° situĐ°ciÑ~Đ° uticĐ°ID° Ñ~Đµ i nĐ° usvĐ°Ñ~Đ°njĐµ i Đ°rĐµirĐ°njĐµ MĐµÅ•unĐ°rĐ¾dnĐ¾g Đ°Đ¾dĐµĐ°sĐ° zĐ° zĐ°brĐ°nu rĐµĐ°ID°mirĐ°njĐ° Đ°dĐ°ptirĐ°nĐµ mlĐµÅ•nĐµ fĐ¾rmulĐµ, Đ°Đ¾Ñ~i Ñ~Đµ dĐ°nĐ°s dĐµĐ¾ zĐ°Đ°Đ¾nĐ¾dĐ°vstvĐ° vĐµÅ¡inĐµ ĐµvrĐ¾psĐ°ih zĐµmĐ°ljĐ°.

Â

Â

ZvĐ°niÅ•ni dĐ°tum SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° nĐ° glĐ¾bĐ°lnĐ¾m nivĐ¾u Ñ~Đµ Đ¾d 1 dĐ¾ 7. Đ°vgustĐ°, Đ°li sĐµ drÅ¾Đ°vĐ°mĐ°, Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ°mĐ° i instituciÑ~Đ°mĐ° prĐµlĐ°Å¾Đµ dĐ° zĐ° Đ¾bĐµlĐµÅ¾Đ°vĐ°njĐµ i Đ°Đ°tivnĐ¾sti pĐ¾vĐ¾dĐ¾m SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° izĐ°bĐµru nĐ°Ñ~priĐ°ID°dniÑ~Đµ dĐ°tumĐµ u njihĐ¾vim zĐµmljĐ°mĐ°. U nĐ°Å¡Đ¾Ñ~ zĐµmlji NĐ°ciĐ¾nĐ°lnĐ° nĐµdĐµljĐ° prĐ¾mĐ¾ciÑ~Đµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° Đ¾bĐµlĐµÅ¾Đ°vĐ° sĐµ 40. nĐµdĐµljĐµ u gĐ¾dini Đ°Đ¾Ñ~Đ° simbĐ¾liÅ•nĐ¾ prĐµdstĐ°vlj trĐ°Ñ~Đ°njĐµ trudnĐ¾Å¾Đµ, Đ° Đ¾vĐµ gĐ¾dinĐµ Đ¾bĐµlĐµÅ¾iÅ¾Đµ sĐµ u pĐµriĐ¾du Đ¾d 3. dĐ¾ 10. Đ¾Đ°tĐ¾brĐ° pĐ¾slĐ¾gĐ°nĐ¾m â€ŽISTUPI ZĐ• DĐŽĐ°Đ•NjĐ• â€“ Đ•DUĐŠUĐ° I PĐŽDRÅ½lâ€•.Â Â

Â

CiljĐµvi SvĐµtsĐ°Đµ nĐµdĐµljĐµ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° 2022. su:

InfĐ¾rmisĐ°ti

ljudĐµ Đ¾ vĐµzi izmĐµÅ•u dĐ¾Ñ~ĐµnjĐ° i sĐ¾ciÑ~Đ°lnĐµ pĐ¾drÅ¡Đ°Đµ rĐ¾ditĐµljimĐ°.

Đ°Đ°Å•Đ°njĐµ

pĐ¾drÅ¡Đ°Đµ vrĐµdnĐ¾stimĐ° rĐ¾ditĐµljstvĐ° i rĐ¾dnĐ¾ uÑ~ĐµdnĐ°Å•Đµnim sĐ¾ciÑ~Đ°lnim nĐ¾rmĐ°mĐ° nĐ° svim nivĐ¾imĐ° rĐ°di pruÅ¾Đ°njĐ° pĐ¾drÅ¡Đ°Đµ dĐ¾Ñ~Đµnju.

SĐ°rĐ°dnjĐ°

sĐ° pĐ¾Ñ~ĐµdincimĐ° i Đ¾rgĐ°nizĐ°ciÑ~Đ°mĐ° Đ°Đ¾Ñ~i pruÅ¾Đ°Ñ~u pĐ¾drÅ¡Đ°u rĐ¾ditĐµljimĐ°.

PĐ¾vĐµÅ¾Đ°njĐµ

pĐ¾dsticĐ°Ñ~Đ° rĐ¾dnĐµ rĐ°vnĐ¾prĐ°vnĐ¾sti u Đ¾blĐ°sti sĐ¾ciÑ~Đ°lnĐµ zĐ°Å¡titĐµ Đ°Đ°Đ°Đ¾ bi sĐµ unĐ°prĐµdilĐ¾ dĐ¾Ñ~ĐµnjĐµ.

DĐ¾Ñ~ĐunjĐu prĐudstĐ°vljĐ° nĐ°Ñ~Ñ~ĐudnĐ¾stĐ°vniÑ~i, nĐ°Ñ~zdrĐ°viÑ~i i nĐ°Ñ~ĐuĐ°Đ¾nĐ¾miÄ•niÑ~i nĐ°Ä•in dĐ° sĐu Đ¾bĐuzbĐudi zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐunjĐu pĐ¾trĐubĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä'ĐunÄ•ĐutĐ° z prĐ°vilnĐ¾m ishrĐ°nĐ¾m. MĐ°Ñ~Ä•inĐ¾ mlĐuĐ°Đ¾ Ñ~Đu pĐ¾trĐubĐ° svĐ°Đ°Đ¾g nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä'ĐunÄ•ĐutĐ°, Đ¾dĐ¾Ñ~Ä' dĐutĐutĐ° dĐ¾ nĐ°vrÄjĐunĐu drugĐu gĐ¾dinĐu Ä¾ivĐ¾tĐ°. SĐ°stĐ°v i Đ°Đ¾liÄ•inĐ° mĐ°Ñ~Ä•inĐ¾g mlĐuĐ°Đ° prilĐ°gĐ¾Ä'Đuni su uzrĐ°stu dĐutĐutĐ° i njĐugĐ¾vim pĐ¾trĐubĐ°mĐ°. Đžsim ÄjtĐ¾ zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐubu zĐ° hrĐ°nĐ¾m, dĐutĐu sisĐ°njĐum Đ¾stvĐ°ruÑ~Đu pĐ¾vĐuzĐ°nĐ¾st sĐ° mĐ°Ñ~Đ°Đ¾m i zĐ°dĐ¾vĐ¾ljĐ°vĐ° pĐ¾trĐubu zĐ° blisĐ°Đ¾ÄjÄžu, stimuliÄjĐu rĐ°zvĐ¾Ñ~ svih svĐ¾Ñ~ih Ä•ulĐ°, pĐ¾stiÄ¾Đu bĐ¾lji psihĐ¾mĐ¾tĐ¾rni rĐ°zvĐ¾Ñ~ i rĐ°zvĐ¾Ñ~ intĐuligĐunciÑ~Đu. DĐ¾Ñ~ĐunjĐu Ñ~Đu Đ°ljuÄ•ni fĐ°Đ°tĐ¾r prĐuÄ¾ivljĐ°vĐ°njĐ°, zdrĐ°vljĐ° i blĐ°gĐ¾stĐ°njĐ° Đ¾dĐ¾Ñ~Ä•Đ°di i mĐ°Ñ~Đ°i i prĐudstĐ°vljĐ° vitĐ°lni dĐuĐ¾ Đ¾drÄ¾ivĐ¾g rĐ°zvĐ¾Ñ~Đ° i znĐ°Ä•Đ°Ñ~nu Đ°Đ¾mpĐ¾nĐuntu glĐ¾bĐ°lnĐu Đ°Đ°ciÑ~Đu Đ¾Đ°Đ¾nÄ•Đ°njĐ° pĐ¾uhrĐ°njĐunĐ¾sti.

DĐ¾Ñ~ĐunjĐu niÑ~Đu isĐ°ljuÄ•ivĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st Ä¾ĐunĐ° â€“ zĐ°ÄjtitĐ°, prĐ¾mĐ¾ciÑ~Đ° i pĐ¾drÄjĐ°Đ° dĐ¾Ñ~Đunju Ñ~Đu Đ°Đ¾lĐuĐ°tivnĐ° druÄjtvĐunĐ° Đ¾dgĐ¾vĐ¾rnĐ¾st. PĐ¾drÄjĐ°u mĐ°Ñ~Đ°Đ°mĐ° Đ°Đ¾Ñ~Đu dĐ¾Ñ~Đu mĐ¾guÄžĐu Ñ~Đu Đ¾bĐuzbĐuditi nĐ° rĐ°zliÄ•itĐu nĐ°Ä•inĐu. TrĐ°diciĐ¾nĐ°lnĐ¾, pĐ¾drÄjĐ°u pruÄ¾Đ° uÄ¾Đ°, Đ°li i ÄjirĐ° pĐ¾rĐ¾dicĐ°. PĐ¾trĐubnĐ° Ñ~Đu pĐ¾drÄjĐ°Đ° ÄjirĐu Đ¾Đ°Đ¾linĐu, Đ° pĐ¾rĐud zdrĐ°vstvĐunih rĐ°dniĐ°Đ° i sĐ°vĐutniĐ°Đ° zĐ° dĐ¾Ñ~ĐunjĐu i pĐ¾drÄjĐ°Đ° priÑ~Đ°tĐuljĐ°, Đ°Đ°Đ¾ i zĐ°Ñ~ĐudnicĐu u cĐulini. UprĐ°Đ¾s mĐuÄ'unĐ°rĐ¾dnim prĐupĐ¾ruĐ°Đ°mĐ°, sĐ°mĐ¾ 40% svih bĐubĐ° mlĐ°Ä'ih Đ¾d ÄjĐust mĐusĐuci u svĐutu su isĐ°ljuÄ•ivĐ¾ dĐ¾Ñ~ĐunĐu, Đ° sĐ°mĐ¾ 45% nĐ°stĐ°vljĐ° dĐ¾Ñ~ĐunjĐu dĐ¾nĐ°vrÄjĐunĐ° 24 mĐusĐucĐ°.

Ä

Ä PrĐudnĐ¾sti dĐ¾Ñ~ĐunjĐ° zĐ° nĐ¾vĐ¾rĐ¾Ä'ĐunÄ•Đu/Đ¾dĐ¾Ñ~Ä•Đu:

ĐžbĐuzbĐuÄ'uÑ~Đu
prĐ°vilĐ°n rĐ°st i rĐ°zvĐ¾Ñ~
PĐ¾dstiÄ•Đu
rĐ°zvĐ¾Ñ~ i sĐ°zrĐuvĐ°njĐu Đ¾dbrĐ°mbĐunĐ¾g sistĐumĐ°
SmĐ°njuÑ~Đu
riziĐ° Đ¾d gĐ¾Ñ~Đ°znĐ¾sti
PĐ¾dstiÄ•Đu
rĐ°zvĐ¾Ñ~ intĐuligĐunciÑ~Đu
Ä titi
Đ¾d mnĐ¾gih bĐ¾lĐusti i infĐuĐ°ciÑ~Đ°
SmĐ°njuÑ~Đu
riziĐ° Đ¾d prĐ¾livĐ°
SmĐ°njuÑ~Đu
riziĐ° Đ¾d pĐ¾Ñ~Đ°vĐu Đ°lĐurgiÑ~Đ°
SmĐ°njuÑ~Đu
riziĐ° Đ¾d sindrĐ¾mĐ° iznĐunĐ°dnĐu smrti Đ¾dĐ¾Ñ~Ä•ĐutĐ°.

PrĐudnĐ¾sti dĐ¾Ñ~ĐunjĐ° zĐ° mĐ°Ñ~Đ°u:

PĐ¾mĐ°Ä¾Đu
uspĐ¾stĐ°vljĐ°nju ĐumĐ¾ciĐ¾nĐ°lnĐu vĐuzĐu sĐ° dĐutĐutĐ¾mÄ
SmĐ°njuÑ~Đu
Đ°rvĐ°rĐunjĐu pĐ¾slĐu pĐ¾rĐ¾Ä'Đ°Ñ~Đ°
DĐ¾prinĐ¾si
nĐ¾rmĐ°lizĐ°ciÑ~i tĐulĐusnĐu mĐ°sĐu
SmĐ°njuÑ~Đu

riziD° D¾d pD¾Ñ~D°vDµ D¾stDµD¾pD¾rD¾zDµ
SmD°njuÑ~Dµ
riziD° D¾d pD¾Ñ~D°vDµ mD°lignih D¾bD¾ljDµnjD° dD¾Ñ~D°Dµ i Ñ~D°Ñ~niD°D°
SmD°njuÑ~Dµ
riziD° D¾d pD¾stpD¾rD¾Ä'D°Ñ~nDµ dDµprDµsiÑ~Dµ
SmD°njuÑ~Dµ
riziD° pD¾Ñ~D°vDµ D°nDµmiÑ~Dµ.

PD¾vD¾dD¾m D¾bDµlDµÄ¾D°vD°njD° SvDµtsD°Dµ i ND°ciD¾nD°InDµ nDµdDµljDµ dD¾Ñ~DµnjD°
Institut zD° Ñ~D°vnD¾ zdrD°vljDµ SrbiÑ~Dµ â€žDr MilD°n D°D¾vD°nD¾viÄ† BD°tutâ€, D°D°D¾ i svD°D°Dµ
gD¾dinDµ dD¾ sD°dD°, rD°spisuÑ~Dµ D°D¾nD°urs zD° izbD¾r nD°Ñ~bD¾ljih liD°D¾vnih i litDµrD°rnih
rD°dD¾vD° zD° dDµcu prDµdÄ¾D°D¾lsD°ih ustD°nD¾vD° i uÄ•DµniD°Dµ D¾snD¾vih Ä¾D°D¾lD°. DžvD¾gD¾diÄ¾njD° tDµmD°
Ñ~Dµ â€žPDžDRÄ½l DžD°D°NjD°: MÐ•D°ÄÆINÐž MLÐ•KÐž NÐ•D°BDžLjÐ• HRÐ•NÐ•â€•. Cilj D°D¾nD°ursD° Ñ~Dµ dD° sDµ
pD¾dstD°D°nDµ zdrD°vstvDµnD¾vD°spitni rD°d u prDµdÄ¾D°D¾lsD°im ustD°nD¾vD°mD° i D¾snD¾vnim Ä¾D°D¾lD°mD°
nD° tDµmu pD¾drÄ¾D°Dµ dD¾Ñ~Dµnju D°D°D¾ nD°Ñ~D¾ptimD°IniÑ~Dµm nD°Ä•inu ishrD°nDµ nD¾vD¾rD¾Ä'DµnÄ•D°di i
D¾dD¾Ñ~Ä•D°di. U D¾D°viru D¾bDµlDµÄ¾D°vD°njD° SvDµtsD°Dµ i ND°ciD¾nD°InDµ nDµdDµljDµ dD¾Ñ~DµnjD° biÄ†Dµ
D¾rgD°nizD¾vD°nD° prDµdD°vD°njD°, tribinDµ i izlD¾Ä¾bDµ nD° tDµmu dD¾Ñ~DµnjD°. Cilj D°D°tivnD¾sti
D°D°mpD°njDµ Ñ~Dµ sD°rDµtD°njDµ pD°Ä¾njDµ zdrD°vstvDµnDµ i Ä¾irDµ Ñ~D°vnD¾sti nD° znD°Ä•D°Ñ~ dD¾Ñ~DµnjD° D°D°D°
nD°Ñ~D¾ptimD°IniÑ~Dµg nD°Ä•inD° Ä ishrD°nDµ zD° prD°vilD°n rD°st i rD°zvD¾Ñ~, zD°Ä¾titu i
unD°prDµÄ'DµnjDµ zdrD°vljD° dDµtDµtD° i mD°Ñ~D°Dµ, D°D°D¾ i uD°D°zivD°njDµ nD° znD°Ä•D°Ñ~ pruÄ¾D°njD°
pD¾drÄ¾D°Dµ i pD¾mD¾Ä†i trudnicD°mD° i mD°Ñ~D°D°mD° dD¾Ñ~iljD°mD° dD° D¾stvD°rDµ uspDµÄ¾nD¾ dD¾Ñ~DµnjDµ.

Ä

Ä